

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Кропивнянського дитячого будинку для дітей шкільного віку
Черкаської обласної ради**

21.08.2023

м. Черкаси, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 21 серпня 2023 року групою НПМ здійснено відвідування Кропивнянського дитячого будинку для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради (далі - дитячий будинок, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Шваля Костянтин Вадимович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Проценко Людмила Петрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Дитячий будинок знаходиться за адресою: вул. Шкільна, буд. 2, с. Кропивна, Золотоніський район, Черкаська область.

Заклад розрахований на проживання 50 дітей з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На день відвідування 13 вихованців перебували на денному оздоровленні в Шевченківській спеціалізованій загальноосвітній школі-інтернаті, водночас знаходячись у дитячому будинку в нічний час.

Директор Кропивнянського дитячого будинку для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради – Філіпова Тетяна Григорівна (на посаді з 2004 року).

Згідно із розпорядженням голови Черкаської обласної ради від 04.05.2020 № 181-р в дитячому будинку затверджений Статут Кропивнянського дитячого будинку для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради.

Вихованці дитячого будинку навчаються у Кропивнянській загальноосвітній школі, яка знаходиться поруч. В приміщенні школи розташований харчоблок, їдальня та укриття, які використовуються дитячим будинком для потреб вихованців.

В закладі достатній рівень природного освітлення, температурний режим у межах норми. Приміщення обладнано протипожежною сигналізацією, у коридорах наявності плани евакуації та вогнегасники.

Під час кожної повітряної тривоги діти спускаються в укриття, яке знаходить у школі поруч, до нього є закритий від природних опадів прохід. Укриття облаштоване ліжками, для комфортного перебування вихованців у нічний період. Також укриття забезпечено іншим необхідним обладнанням: ємністю з питною водою, біотуалетом, засобами надання медичної допомоги.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 11.09.2019. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення прав вихованців, а саме:

- на достатній життєвий рівень;
- на доступність осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;
- на приватність;
- на інформацію тощо.

За результатами попереднього відвідування групи НПМ вносились такі рекомендації:

- вжити заходів щодо негайного заповнення вакансії практичного психолога;
- зазначити план заходів індивідуальної психологічної реабілітації щодо кожної дитини;
- привести у відповідність режим харчування дітей;
- забезпечити функціонування кімнати особистої гігієни дівчат;
- Забезпечити умови захисту приватності в туалетах.

Листом від 30.09.2019 № 192 Кропивнянський дитячий будинок для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради повідомив про врахування всіх наданих за результатами попереднього відвідування рекомендацій та усунення виявлених недоліків.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 27 Конвенції ООН про права дитини, стаття 48 Конституції України, стаття 8 Закону України «Про охорону дитинства»).

1. Окремі житлові кімнати розраховані для проживання 4 осіб, що є порушенням абзацу третього пункту 8.6 Розділу III Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, затверджене наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства соціальної політики України від 10.09.2012 № 995/557 (фото № 4).

2. Спальні приміщення перебувають у неналежному санітарному стані, загальний стан та комфортність ліжок є незадовільна: матраци застарілі, а деякі навіть із зіпсованими пружинними блоками, меблі поломані, підвіконня зроблені з залишків старих меблів, майже усі двері до спальних кімнат пошкоджені. Вихованці користуються пір'яними подушками, які були останній раз почищені та продезінфіковані у 2019 році. У спальнях виявлено недостатню кількість твердого інвентарю, оскільки не залежно від кількості проживаючих в приміщенні вихованців, кімнати оснащені лише 1 шафою та 1 стільцем, що не відповідає Нормам матеріального та нормативам фінансового забезпечення дітей-сиріт та

дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2003 № 763.

Порушення права на приватність (стаття 8 Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 32 Конституції України).

3. Закладом не забезпечено приватності при здійсненні санітарно-гігієнічних процедур: в туалетних кімнатах відсутні двері, душові не оснащені шторками (фото № 7, 8). Окрім того в душових кімнатах зламана сантехніка, відсутні полиці для особистих засобів гігієни.

Порушення права на інформацію (стаття 59 Конституції України).

4. В закладі відсутній стенд, на якому у доступній для дітей формі, має бути викладено інформацію про їхні права і обов'язки, а також актуальні номери телефонів і адреси посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, національної гарячої лінії для дітей, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

5. Вхідні групи будівлі не облаштовані пандусами та поручнями, а сходи не оснащені попереджувальними контрастними смугами. Зазначене маркування також відсутнє на інших архітектурних елементах будівлі, зокрема внутрішніх сходах, порогах, що порушує вимоги ДБН В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».

Інші порушення.

6. Відсутнє маркування на м'якому інвентарі (постільній білизні, ковдрах та одязі), що не забезпечує індивідуального використання ним.

7. Вихованцям закладу не проводиться навчання з самообслуговування, діти в закладі не отримують навичок приготування їжі, хоча в інтернаті наявна обладнана кухня, однак відсутній посуд для приготування їжі.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Черкаській обласній військовій адміністрації:

Вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених у звіті порушень, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, та посилити контроль за діяльністю Кропивнянського дитячого будинку для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради для їх недопущення у подальшому.

2. Кропивнянському дитячому будинку для дітей шкільного віку Черкаської обласної ради:

Забезпечити належне ведення арматурних карток.

Вжити заходів щодо забезпечення облаштування дверей в туалетних та душових кабінках закладу.

Забезпечити новими подушками, матрацами всіх вихованців та вжити заходів щодо здійснення контролю термінів їх експлуатації та придатності.

Забезпечити належне маркування та зберігання постільної білизни.

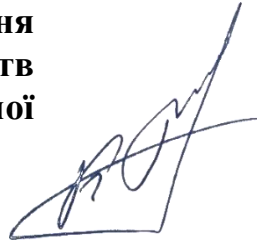
Здійснити облаштування закладу відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».

Забезпечити інформування вихованців про їх права і обов'язки шляхом розміщення інформаційного стенду.

Додатки: фотоматеріали – на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Костянтин ШВАЛЯ

Фотоматеріали

Фото № 1

Фото № 2

Фото № 3

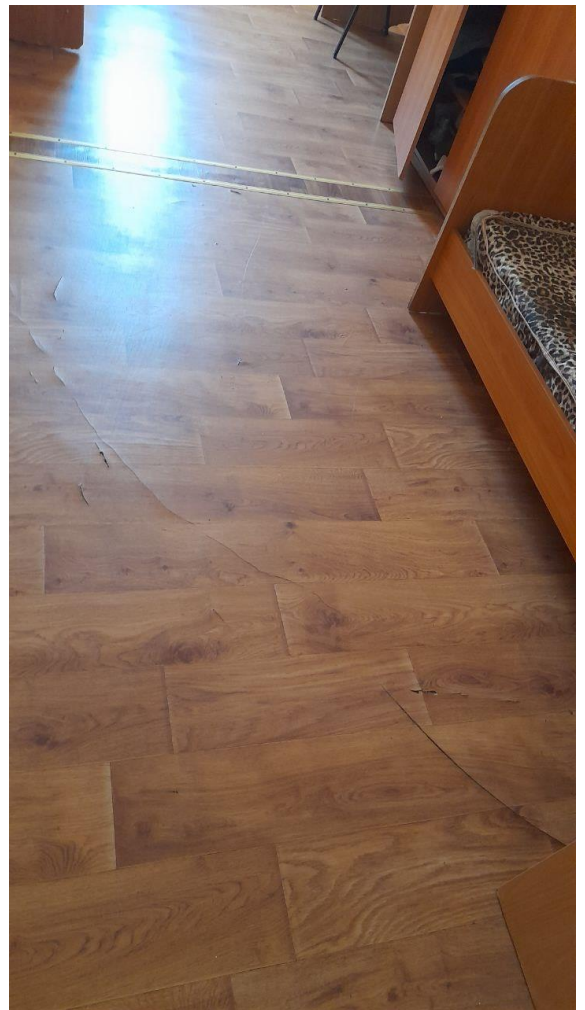

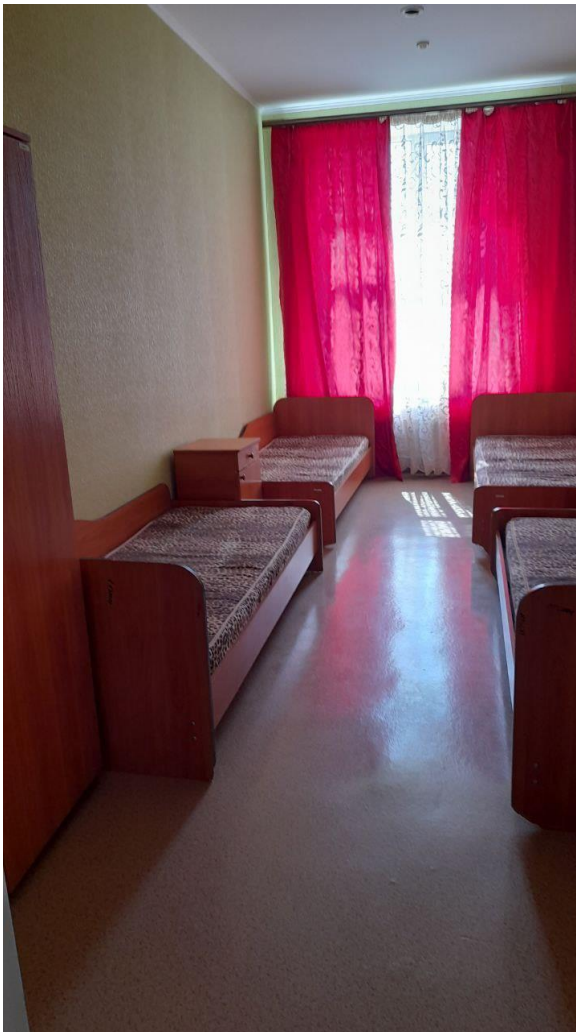
Фото № 4**Фото № 5****Фото № 6**

Фото № 7**Фото № 8****Фото № 9**